

EUSKARA

2017ko azaroa

GIPUZKOAKO NERABE EUSKALDUNAK: IKUS-ENTZUNEZKO EDUKIEN KONTSUMOA ETA SORKUNTZA

HEZKUNTZA EZ OFIZIALA: EUSKARAZKO INFORMAZIO ITURRIEN KONTSUMOA ETA SORKUNTZA

Ainhoa Fernández de Arroyabe Olaortua _ EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea.

Iñaki Lazkano Arrillaga _ EHUko Kazetaritza II Saileko irakaslea.

Leyre Eguskiza Sesumaga _ EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko ikertaria.

Iñigo Larrauri Garate _ EHUko Artearen Historia eta Musika Saileko irakaslea.

Santos Zunzunegui Díez _ EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea.

Imanol Zumalde Arregi _ EHUko Ikus-entzunezko Komunikazio eta Publizitate Saileko irakaslea.

EGILE GUZTIAK IGM/MAC IKERKETA TALDEKO KIDE DIRA

mac

Ikus-entzunezko Garaikideen Mutazioak
Mutaciones del Audiovisual Contemporáneo

ETORKIZUNA ERAIKIZ
EL FUTURO DE GIPUZKOA

Aurkibide orokorra

6. HEZKUNTZA EZ OFIZIALA: EUSKARAZKO INFORMAZIO ITURRIEN KONTSUMOA ETA SORKUNTZA (98-100)

215

Grafikoen aurkibidea

163. grafikoa. Plataforma ofizialetatik at Interneten kontsultatutako iturriak	216
164. grafikoa. Iturri bakoitza kontsultatzeko erabilitako gailuak	218
165. grafikoa. Iturri bakoitzaren kontsulta hizkuntzaren arabera	221
166. grafikoa. Euskaraz kontsultatutako iturriak	222
167. grafikoa. Iturri ezberdinen kontsulta euskararen erabileraren arabera	223

Taulen aurkibidea

100. taula. Plataforma ofizialetatik at nerabeek Interneten kontsultatutako iturriak eskualdeka	216
101. taula. Ordenagailuan nerabeek kontsultatutako iturriak eskualdeka	219
102. taula. Euskaraz kontsultatutako iturriak eskualdeka	222

6. HEZKUNTZA EZ OFIZIALA: EUSKARAZKO INFORMAZIO ITURRIEN KONTSUMOA ETA SORKUNTZA

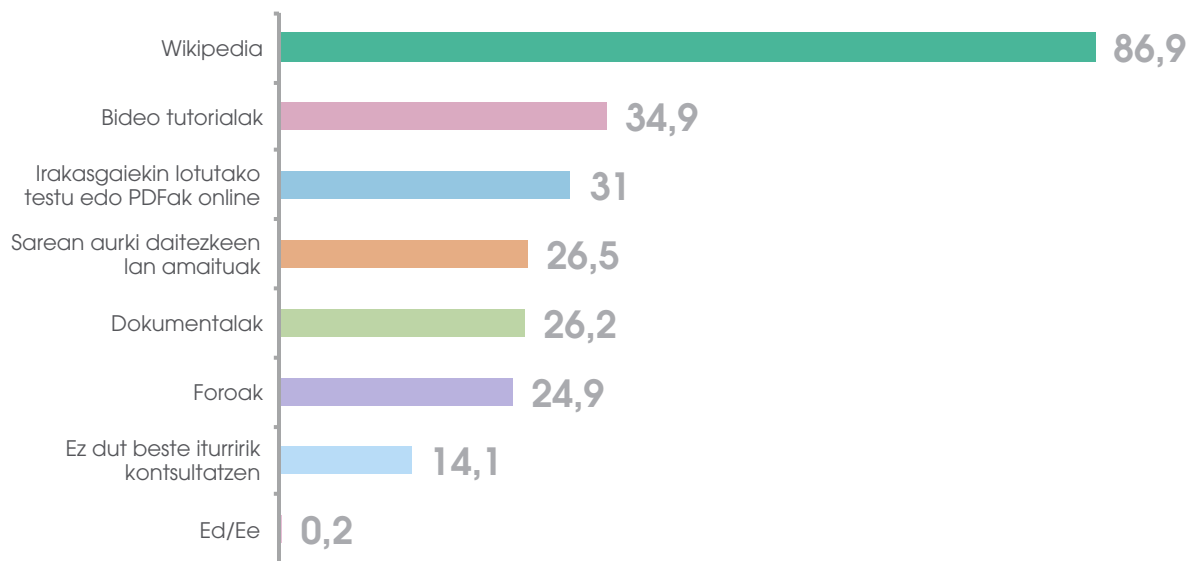
Ikasketak osatzeko gazteek Interneten aurki ditzaketen iturri ez ofizialak hiru motatakoak dira: idatzizko informazioa, ikus-entzunezkoa eta zalantzak argitzeko helburuarekin elkarrizketa bideratzen duten foroak. Idatzizko iturriak, era berean, hiru motatakoak izan daitezke: Wikipedia edo *online* entziklopedia, irakasgaiekin lotutako testuak PDFn, eta sarean aurki daitezkeen lan amaituak. Lehenengo biek baliozko informazioa *online* jartzen dute eskura. Orain arte, hezkuntzaren arloan paperezko entziklopedia, liburu edo artikuluen bidez bideratu izan zaie informazio hori gazteei. Gaur egun, ostera, Interneten dute eskuragarri. Wikipediak eta irakasgaiekin lotutako testuek gazteen irakurketa ohitura indartzen dute. Sarean aurki daitezkeen lan amaituek, baina, ikaskuntza baino, kopiatzeko ohitura txarra bultzatzen dutela esan daiteke.

Halaber, bi dira ikus-entzunezko iturriak: dokumentalak eta bideo tutorialak. Ikasteko orduan, ikus-entzunezko iturriek ez dute irakurketa behartzen eta gazteek informazioa modu erraz eta arinean barneratzen dute. Gainera, edukia behin eta berriro ikusi eta entzuteko aukera ematen dute. Dokumentalek gai bat sakonean eta ikuspuntu ezberdinak uztartuz lantzen duten bitartean, bideo tutorialak gai zehatz baten gaineko oinarrizko informazioa ematen duten bideo laburrak dira. Egungo ikasketa ereduan ikus-entzunezkoek gero eta indar handiagoa dute, gazteek oso eskuragarri baitituzte sarean. Azken iturri ez ofiziala foroak dira. Zalantzak argitzeko orduan beste ikasleekin, eremu globalean dauden gazteekin, idatziz komunikatzeko aukera dakarte foroek.

(98) Plataforma ofizialak alde batera utzita, iturri hauetakoren bat kontsultatzen duzu eskolako lanak egiteko?

Datuek erakusten dutenez, ikasteko orduan gazteek nagusiki ofizialak ez diren Interneteko iturrietara jotzen dute. Zentzu horretan, oso gutxi dira "ez dut beste iturririk kontsultatzen" (%14,1) adierazi dutenak. Gazte gehienek Wikipediara (%86,9) jotzen dute ikasketetako lanak osatzeko behar duten informazioaren bila. Iturri nagusitik urrun, berrogei eta hamabi puntura, kokatzen dira bideo tutorialak (%34,9), eta handik gertu, irakasgaiarekin lotutako *online* testu edo PDFak (%31). Harritzekoa da sarean aurki daitezkeen lan amaituak laugarren postuan egotea (%26,5), azken hauek ikasleen esfortzua nabarmen arintzen dute eta. Dokumentalak (%26,2) eta foroak (%24,9) dira zerrendaren behelaldean agertzen diren baliabideak.

163. grafikoa. Plataforma ofizialetatik at Interneten kontsultatutako iturriak

Iturria: Egileak berak egina.

Eskualde mailan diferentziak aurkitu dira. Donostialdekoak dira bideo tutorialak (%39,5), dokumentalak (%31,7) eta sarean aurki daitezkeen lan amaituak (%30,9) gehien kontsultatzen dituztenak. Aitzitik, Oarso-Behe Bidasoakoek (%20) askoz gutxiago bilatzen dituzte lan amaituak. Tolosaldekoak (%23,3), euren aldetik, irakasgaiekin lotutako *online* testuak eta PDFak gutxien aztertzen dituztenak dira. Amaitzeko, "ez dut beste iturririk kontsultatzen" gehien adierazi dutenak Tolosaldekoak (%19,8) dira, eta gutxien, Debagoienekoak (%9,1).

100. taula. Plataforma ofizialetatik at nerabeek Interneten kontsultatutako iturriak eskualdeka

	Guztira	Tolosaldea	Goierrri	Donostialdea	Debagoiena	Oarso-Behe Bidasoa	Urola Kosta	Debabarrena
Wikipedia	86,9	79,4	86	89,4	91,7	84,4	86,7	87,2
Bideo tutorialak	34,9	32	31,4	39,5	33,7	33,7	32,5	32,1
Irakasgaiekin lotutako testuak edo PDFak <i>online</i>	31	23,3	33,6	33,1	36,4	26,4	33,3	29,5
Sarean aurki daitezkeen lan amaituak	26,5	22,5	24,9	30,9	29,9	20	23,9	29,1
Dokumentalak	26,2	26,9	21,8	31,7	29,2	21,7	22,7	20,5
Foroak	24,9	19,8	22,3	27,6	23,9	27,1	22	24,4
Ez dut beste iturririk kontsultatzen	14,1	19,8	15,7	11,7	9,1	16,5	15,3	13,7
Ed/Ee	0,2	0,4				0,7		

Iturria: Egileak berak egina.

43 urte edo gutxiagoko gurasoak dituzten gazteak (%18) eta ikastetxetik kanpo euskarazko eskolak jasotzen dituztenak (%22,8) dira "ez dut beste iturririk kontsultatzen" aukera gehien markatu dutenak. Paradoxikoki, gutxien erantzun dutenak estatus baxu (%19,1) eta ertainekoak (%10) dira, eta baita ere unibertsitate ikasketadun aita (%9,9) eta ama (%9,6) dituztenak.

Ikasketa mailaren araberako diferentzia nabarmenak ere badaude. Ikasturtea zenbat eta maila altuagokoa izan, orduan eta gehiago kontsultatzen dira informazio iturri ez ofizialak. Joera hau naturala da, ikasketa mailetan barna gora egin ahala ikaslearen autonomia handiagoa da, eta baita Interneteko erabilera zein ikasketetarako iturrien bilaketa egiteko joera ere. Hala, DBH1ekoek gutxiago kontsultatzen dituzte Interneteko iturri ez ofizialak; DBH4koek, berriz, askoz gehiago. Hartara, DBH1ekoak (%22,3) dira, "ez dut beste iturririk kontsultatzen" askoz gehiago esaten dutenak, eta DBH4koak (%7,1) gutxiago, batezbestekoaren erdia, alegia.

Idatzizko informazioa eskaintzen duten hiru iturriak kontuan harturik, DBH1 (%17,2) eta DBH2koak (%25,9) dira irakasgaiekin lotutako *online* testuak eta PDFak gutxien bilatzen dituztenak. Hori bai, adinean aurrera egin ahala, bilaketa hauek areagotzen dira. Izan ere, joera hau oso nabarmena da DBH3n (%37) eta DBH4n (%44,3), askoz gehiago kontsultatzen baitituzte iturri mota hauek Interneten. Amaitutako lanen kasuan ere gauza bera gertatzen da. DBH1ekoek (%17,2) gutxiago bilatzen dituzte eta DBH4koek (%36,2) askoz gehiago kontsultatzen dituzte. Foroetan parte hartzeari dagokionez, DBH1ekoak (%14,1) dira parte hartzeko ohitura txikiena dutenak. Joera hau erabat aldatzen da DBH3koen (%30,6) eta DBH4koen (%34,2) artean, askoz gehiago parte hartzen baitute foroetan. Ohitura hau DBH4n errotzen dela ematen du. Azkenik, dokumentalen kasuan DBH1ekoek (%20,8) gutxiago ikusten dituzte; DBH4koek (%30,8), berriz, askoz gehiago.

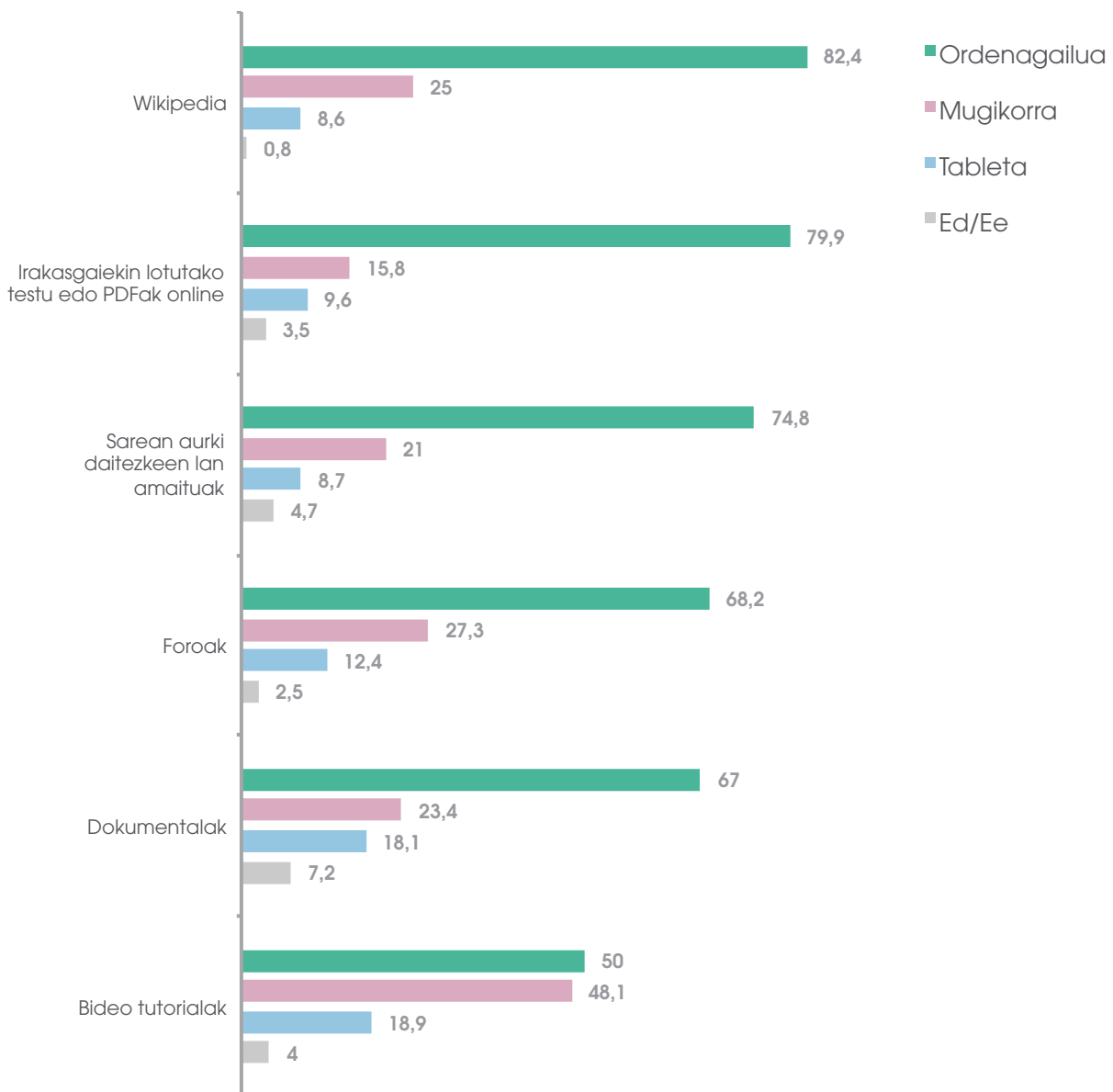
Ikastetxe motaren araberako ezberdintasun esanguratsuak ere aurkitu dira. Iturri ez ofizialak gehien kontsultatzen dituztenak ikastetxe pribatuetako gazteak dira, sare publikoekin alderatuta. Ikastetxe pribatuetako gazteak dira bideo tutorialak (%39,2), irakasgaiekin lotutako *online* testuak eta PDFak (%35,2), eta dokumentalak (%28,2) gehien begiratzen dituztenak. Gainera, foroetan ere askoz gehiago parte hartzen dute (%28,2). Kontrako joera ematen da sare publikoko ikastetxeetan, ostera. Ikastetxe hauetako gazteak dira bideo tutorialak (%29,2), irakasgaiekin lotutako *online* testuak eta PDFak (%25,5), dokumentalak (%23) eta foroak (%20,6) gutxien begiratzen dituztenak.

Generoaren araberako ezberdintasun nabariak ere identifikatu dira. "Ez dut beste iturririk kontsultatzen" gehien esaten dutenak mutilak (%16,4) dira, neskekin (%11,7) alderatuta. Era berean, neskak (%35,4) dira irakasgaiekin lotutako *online* testuak eta PDFak gehien kontsultatzen dituztenak. Mutilek gutxiago (%26,5) kontsultatzen dituzte.

(99) Zein gailutan kontsultatzen duzu normalean iturri horietako bakoitza?

Ordenagailua da gazteek ofizialak ez diren beste iturri guztiak kontsultatzeko gehien erabiltzen duten gailua. Erabilera hau nahiko logikoa da, lanak gehienbat ordenagailuan egiten baitituzte. Azpimarragarria da telefono mugikorra dela iturri hauen guztien kontsulta egiteko erabiltzen den bigarren gailua. Hots, gazteak telefono mugikorrek eskaintzen duen nonahikotasunaz baliatzen dira, edonon eta oso modu eskuragarrian bila ari diren informazioa lortzeko. Era berean, datuek tabletaren erabilera urria azaltzen dutela azpimarratu beharra dago. Telefono mugikorrek tableta ikasketetarako dituen ezaugarri ezin hobeak gainditu dituela dirudi, eta, hortaz, antza, gazteek tableta baino, nahiago dute gailu hori erabiltzea.

164. grafikoa. Iturri bakoitza kontsultatzeko erabilitako gailuak

Iturria: Egileak berak egina.

Ordenagailuan gehien kontsultatzen diren iturriak idatzizko informazioa ematen dutenak dira: Wikipedia (%82,4), irakasgaiekin lotutako *online* testu edo PDFak (%79,9) eta sarean aurki daitezkeen lan amaituak (%74,8). Azken datu honek agerian uzten du gazteen artean kopiatzeko ohitura kezagarriak indar hartu duela. Bestetik, foroen (%68,2) erabilerak –laugarren postuan egonda ere– gazteek ikasketen gainean dituzten zalantzak beraien artean *online* argitzea gustuko dutela erakusten du. Bitarteko hau sortu baino lehen, zalantzak taldeka eta aurrez-aurre argitzen zituzten, baina orain Internetek esparru hori globalizatu du. Azken postuan dauden bi iturriak ikus-entzunezkoak dira, hau da, dokumentalak (%67) eta bideo tutorialak (%50).

Telefono mugikorrean (%48,1) eta tabletan (%18,9) gehien bilatzen duten informazio iturria bideo tutorialak dira. Baina, hemendik aurrera, gailu batean zein bestean kontsultatutako baliabideen hierarkia oso ezberdina da. Dokumentalak (%18,1) tabletaren bigarren postuan daude, bideo tutorialen pare-

pare, hortaz, ikus-entzunezkoak nagusitzen dira gailu honetan. Hauen ondoren foroak (%12,4) datoz, eta, harritzekoa bada ere, idatzizko informazioa ematen duten hiru iturriak azkeneko hiru postuetan daude, beraz, hiru hauek askoz gutxiago kontsultatzen dira tabletan. Bereziki deigarria da, hain zuzen ere, Wikipedia (%8,6) tabletan gutxien kontsultatzen den iturria dela; ordenagailuan lehenengoa da eta telefono mugikorrean (%25) hirugarrena. Beste aldetik, telefono mugikorrean gehien baliatzen den bigarren iturria foroak (%27,3) dira. Dударik gabe, gailu hau elkarren artean zalantzak argitzeko eta idatzizko eztabaidetarako oso aproposa da. Gazteek telefono mugikorren bidez *txateatzeko* ohitura handia dute eta honek foroei indarra ematen die. Zalantzarik gabe, elkarren artean komunikatzeko nerabeek erabiltzen duten gailu nagusia telefono mugikorra da. Gailu honen kasuan, dokumentalak (%23,4) laugarren postuan daude, eta, ondoren, idatzizko informazioa baliatzen duten bi iturriak: irakasgaiekin lotutako *online* testuak eta PDFak eta sarean aurki daitezkeen lan amaituak.

101. taula. Ordenagailuan nerabeek kontsultatutako iturriak eskualdeka

	Guztira	Tolosaldea	Goierrri	Donostialdea	Debagoiena	Oarso- Behe Bidasoa	Urola Kosta	Debabarrena
Wikipedia	82,4	86,1	78,7	82,2	92,1	78,8	79,6	80,4
Irakasgaiekin lotutako testu edo PDFak <i>online</i>	79,9	76,3	84,4	79,9	84,4	77,7	76,5	79,7
Sarean aurki daitezkeen lan amaituak	74,8	66,7	75,4	74,7	86,1	70,6	75,4	73,5
Foroak	68,2	68	68,6	63,2	81	72,2	64,3	68,4
Dokumentalak	67	76,5	58	67,1	77,9	68,5	58,6	52,1
Bideo tutorialak	50	51,9	38,9	47,5	66,3	46,9	51,8	53,3
Ed/Ee	3,5	5,1	3,9	3,1	5,2	0,9	5,9	1,4

Iturria: Egileak berak egina.

Gutxi dira Gipuzkoako eskualdeetan aurkitu diren ezberdintasunak. Diferentzia nabarmen bat identifikatu da. Debagoieneko (%66,3) gazteak dira bideo tutorialak ordenagailuan gehien kontsumitzen dituztenak, batezbestekotik hamasei puntu gora. Horrez gain, telefono mugikorraren kasuan ezberdintasun esanguratsu bakarra dago: Debagoiengan (%14,9) Wikipedia telefono mugikorrean gutxiago kontsultatzen dute. Tabletaren kasuan, berriz, Tolosaldekoek (%17,5) askoz gehiago, batezbestekoa baino ia hamar puntu gehiago, erabiltzen dute gailu hau sarean aurki daitezkeen lan amaituak bilatzeko.

Ikasturteari erreparatuta, ezberdintasun nagusi bakarra da gaztetxoek DBH1n bideo tutorialak (%26,5) eta foroak (%20,9) baliatzeko tableta gehiago erabiltzen dutela. Era berean, ikastetxe pribatu eta sare publikoko gazteen arteko ezberdintasunak azpimarratu behar dira. Ikastetxe pribatuetako gazteek ordenagailua askoz gehiago erabiltzen dute (%76,5) foroetan parte hartzeko eta telefono mugikorra, berriz, askoz gutxiago (%19,8). Ematen du ikastetxe hauetan foroetan parte hartzea sustatzen dutela, baina ez telefono mugikorren erabilera. Izan ere, telefono mugikorraren bidez Wikipedia gutxiago (%20,6) kontsultatzen dute ikasle hauek.

Ikastetxe publikoetan, berriz, ordenagailua Wikipedia (%75,8) eta foroak (%53,2) ikusteko gutxiago erabiltzen dute. Wikipedia kontsultatzeko gehiago erabiltzen dituzte telefono mugikorra (%31) eta tableta (%10,6). Telefono mugikorra ere foroetan sartzeko eta irakasgaiekin lotutako online testu edo PDFak ikusteko erabiltzen dute gehiago (%40,7 eta %22,1); tableta, ordea, gutxiago (%18,1 eta %14,2). Era berean, deigarriak dira generoaren arabera aurkitu izan diren diferentziak. Wikipedia kontsultatzeko mutilek (%29,7) gehiago erabiltzen dute telefono mugikorra, eta neskek (%20,7) gutxiago. Halaber, mutilak (%29,8) dira dokumentalak ikusteko telefono mugikorra gehiago erabiltzen dutenak. Neskek (%16,9), ostera, gutxiago erabiltzen dute.

Bestalde, euskararen erabilerari buruzko diferentziek bi joera ezberdin azaleraizten dituzte oraingoan ere. Euskaraz bizi direnek (%22,4) eta teknologia hizkuntza horretan darabiltenek (%21,5) telefono mugikorra gutxiago erabiltzen dute Wikipedia kontsultatzeko. Kontrakoa gertatzen da euskarazko eskolak ikastetxetik kanpo jasotzen dituztenekin (%33,1), teknologia beste hizkuntza batean baliatzen dutenekin (%30,6) eta euskaraz bizi ez direnekin (%29,8), hauek gehiago erabiltzen baitute mugikorra Wikipedia begiratzeko.

Euskarazko eskolak ikastetxetik kanpo jasotzen dituztenen artean ere gehiago erabiltzen dute telefono mugikorra dokumentalak (%40,4) eta sarean aurki daitezkeen lan amaituak (%38,6) bilatzeko; tableta (%21,2), berriz, irakasgaiekin lotutako online testu edo PDFak kontsultatzeko. Gurasoen adin eta ikasketen arloan ere ezberdintasun nabarmenak aurkitu dira. 43 urte bitarteko gurasoak dituzten gazteak dira Wikipedia eta dokumentalak baliatzeko telefono mugikorra (%31,2 eta %31,5) eta tableta (%11,3 eta %26,5) gehiago erabiltzen dituztenak; 44 eta 49 urte bitarteko gurasoak dituztenek (%21,2) ere gehiago erabiltzen dute telefono mugikorra Wikipedia kontsultatzeko.

(100) Zein hizkuntzan kontsultatzen duzu gehien iturri hauetako bakoitza?

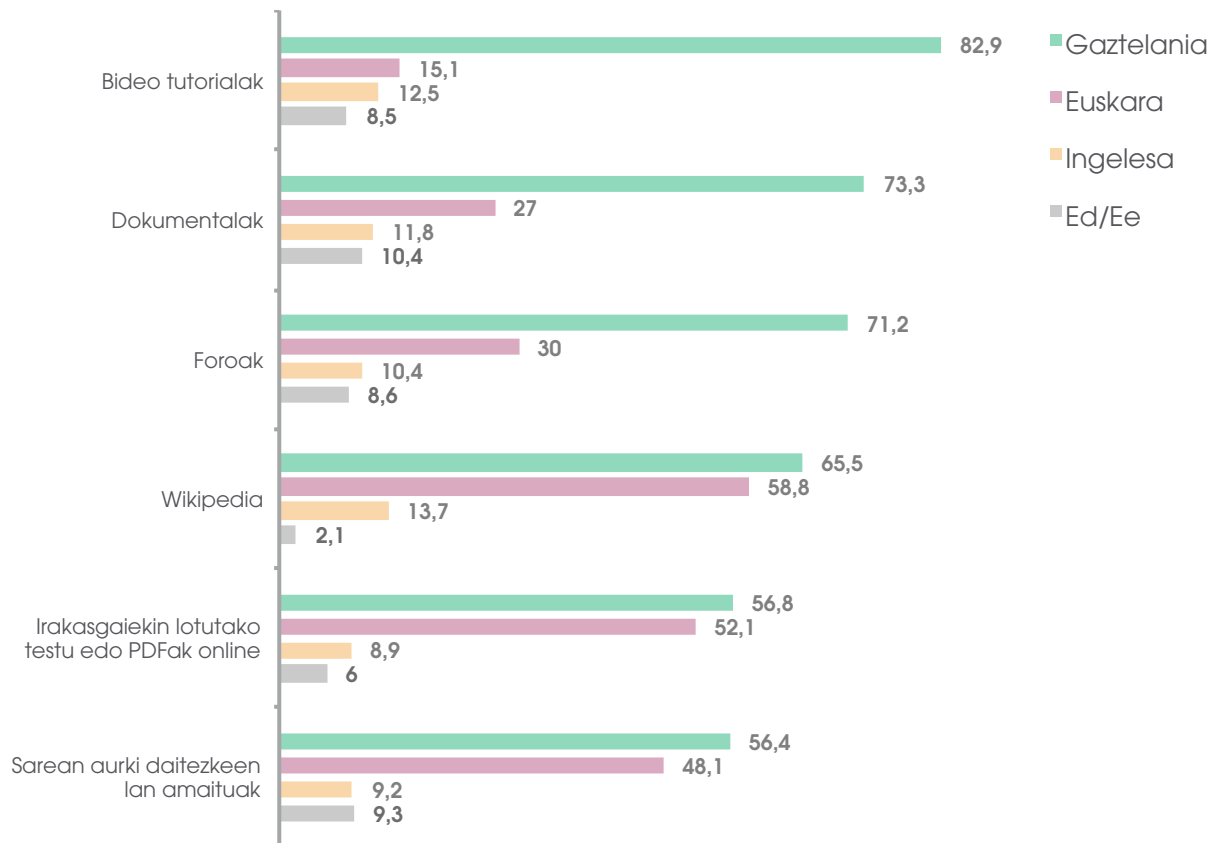
Gaztelania da iturri guztiak kontsultatzerako orduan nagusitzen den hizkuntza. Gaztelania eta ingelesa hizkuntza hegemonikoak dira eta Interneten idatzizko zein ikus-entzunezko baliabide ugari nahiz foro anitz daude bi hizkuntza hauetan. Euskara hizkuntza gutxitua da eta hegemonikoak diren beste bien aldean egoera oso desberdina du, beraz, oro har, gutxiago dira gazteek euskaraz eskuragarri dituzten mota honetako iturriak. Honen harira, aipatzekoa da idatzizko hiru iturrien baliabideak badaudela euskaraz, batez ere Wikipedia. Ikus-entzunezkoen kasuan, berriz, dokumental ugari daude euskaraz. Aitzitik, oso gutxi dira euskaraz dauden bideo tutorial eta foroak.

Kontsumoaren hierarkiari dagokionez, gaztelaniaz gehien bilatzen diren lehen bi baliabideak ikus-entzunezkoak dira: bideo tutorialak (%82,9) eta dokumentalak (%73,3). Hauen ondoren, foroak datoz (%71,2). Hierarkia honen inguruan aipatu behar da gaztelaniaz egiten den hiru iturri hauen kontsumoa, euskaraz -bideo tutorialak (%15,1), dokumentalak (%27) eta foroak (%30) - edo ingelesez -bideo tutorialak (%12,5), dokumentalak (%11,8) eta foroak (%10,4)- egiten dena baino askoz handiagoa dela.

Ikus-entzunezkoen buruz aritzean nabarmendu dugun bezala, gaztelaniaz eta ingelesez Interneten aurki daitezkeen bideo tutorialen kopurua eta aniztasuna ikaragarri handia da. Alta, euskaraz ekoiztutako bideo tutorialen bolumena eta dibertsitatea oso murrizta da. Ingelesaren kasuan, berriz, nahiz eta eleaniztasuna gero eta indartsuagoa izan, ematen du oraindik ere ingelesezko eduki hezigarrien kontsumoa motela dela. Nolanahi ere, etorkizunari begira ingelesaren ezagutza areagotzen den heinean, iturri hauen baliatzea ingelesez areagotuko dela aurreikus daiteke.

Gauza bera gertatzen da dokumentalekin, baina kasu honetan euskaraz kontsumitzen direnak gaztelaniazkoak baino gutxiago badira ere, ez dira horren urriak. Izan ere, Interneten aurki daitezkeen euskarazko dokumentalak edo euskarara bikoiztutakoak askoz gehiago dira, eta horrek, erabileran eragin zuzena du. Foroetan parte hartzeko joerak, batetik, Interneten aurki daitezkeen gaztelaniazko foroen kopuruarekin du lotura, eta bestetik, euskaldun diren gazteek euskarazko foro mugatuetatik at gaztelaniazkoetan aritzeko aukerarekin.

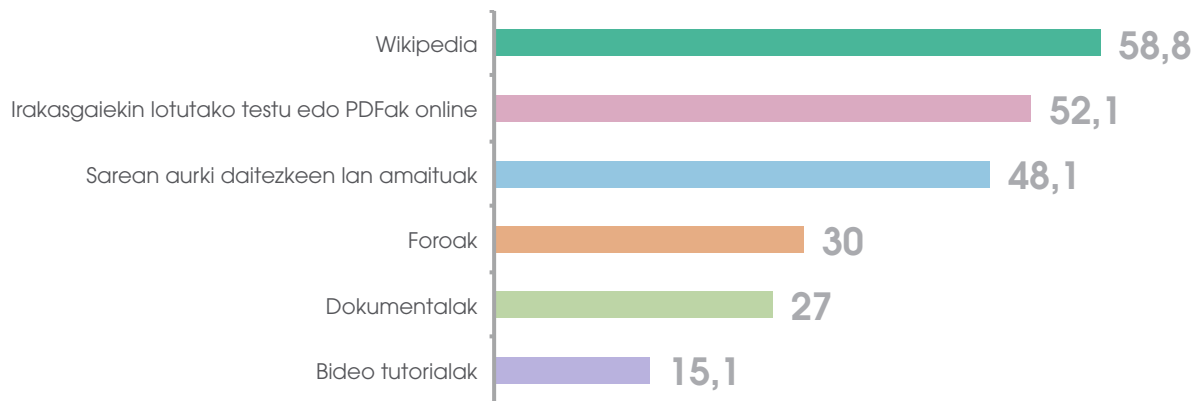
165. grafikoa. Iturri bakoitzaren kontsulta hizkuntzaren arabera

Iturria: Egileak berak egina.

Idatzizko informazio iturrien artean Wikipedia da gaztelaniaz gehien kontsultatzen dena (%65,5), ondoren irakasgaiekin lotutako *online* testu edo PDFak (%56,8), eta, azkenik, sarean aurki daitezkeen lan amaituak (%56,4). Paradoxikoki, hiru iturri horiek dira euskaraz gehien kontsultatzen direnak, eta, gainera, kontsulten hierarkia berdina errepikatzen da: Wikipedia (%58,8) da bilatuena; ondoren, irakasgaiekin lotutako *online* testu edo PDFak (%52,1) eta, azkenik, sarean aurki daitezkeen lan amaituak (%48,1). Azpimarratzekoa da euskarazko hiru iturri horien kontsumoa gaztelaniazko kopuruetatik gertu dela, hots, ez dagoela alde oso nabarmenik hizkuntza baten eta bestearen artean. Argi dago ikasteko orduan gazteek euskaraz Interneten eskuragarrien dituzten baliabideak idatzizkoak direla. Honen harira, nabarmentzeko modukoa da euskarazko Wikipedia bultzatzeko ekimena oso arrakastatsua izan dela. Azkenik, ingelesezko hiru iturri hauek ez dira horrenbeste kontsultatzen, hizkuntzaren ezagutza ez delako oraindik behar adina zabaldu ziurrenik.

166. grafikoa. Euskaraz kontsultatutako iturriak

Iturria: Egileak berak egina.

Aipatu legez, ikus-entzunezko bi iturriak dira euskaraz gutxien ikusten direnak, eta euskarazko foroei dagokienez, berriz, gazteen ikasteko ohituretan eragina dutela ematen du.

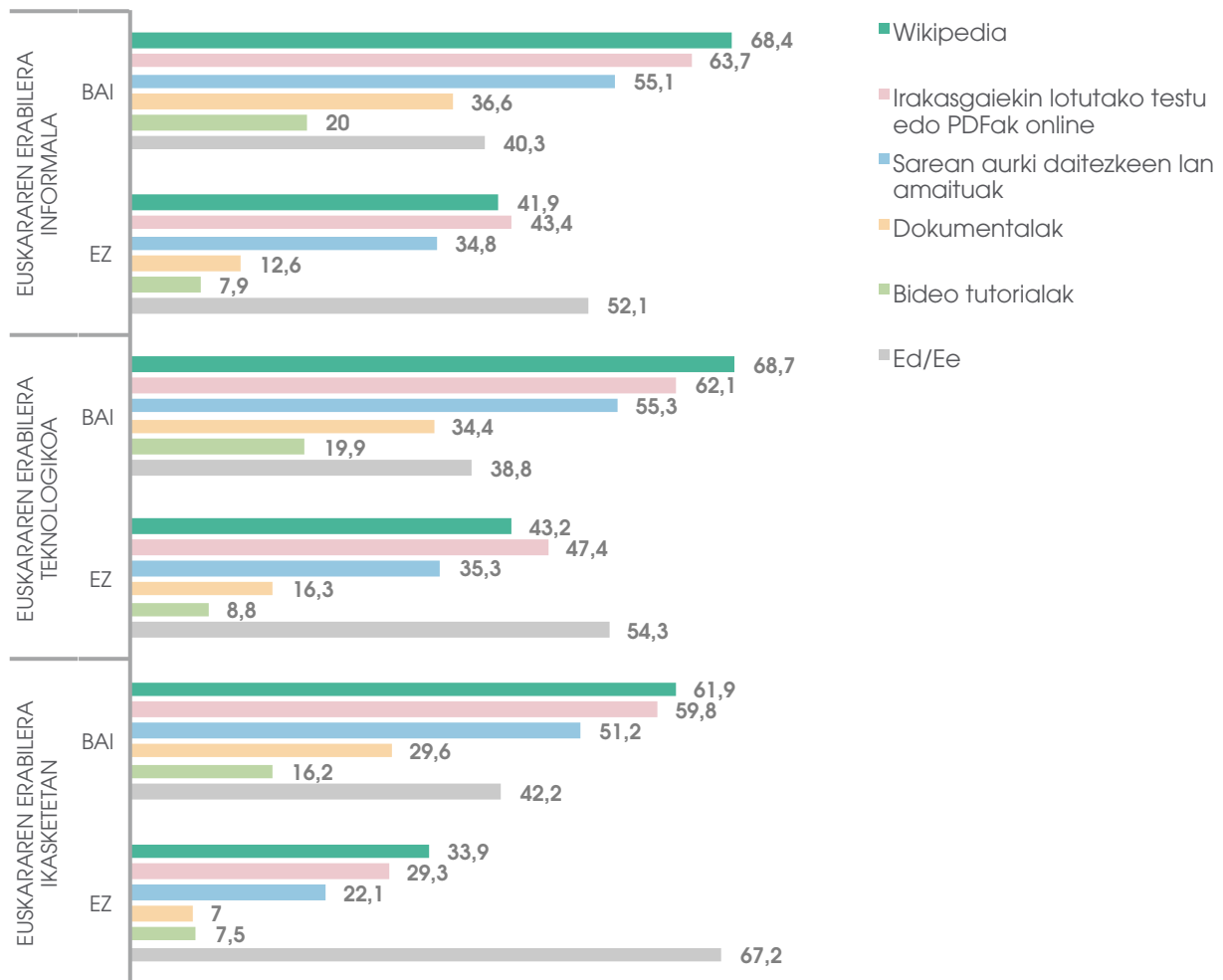
102. taula. Euskaraz kontsultatutako iturriak eskualdeka

	Guztira	Tolosaldea	Goiherri	Donostialdea	Debagoiena	Oarso- Behe Bidasoa	Urola Kosta	Debabarrena
Wikipedia	58,8	70,6	58,9	49,6	73,6	51,7	63,3	68,6
Irakasgaietara lotutako testu edo PDFak online	56,8	50,8	62,3	50,4	67,7	51,8	63,5	63,8
Sarean aurki daitezkeen lan amaituak	48,1	45,6	50,9	43	62	41,2	47,5	58,8
Foroak	30	36	39,2	25,5	38,1	26,1	26,8	35,1
Dokumentalak	27	38,2	30	18,1	45,5	23,9	25,9	31,3
Bideo tutorialak	15,1	24,7	15,3	10,9	25,8	8,4	19,3	17,3

Iturria: Egileak berak egina.

Diferentzia adierazgarri gutxi batzuk identifikatu dira Gipuzkoako eskualdeetan. Euskarazko produktuen kontsumoan orain arte antzeman diren bi joera nagusiak errepikatzen dira hemen ere. Batetik, Donostialdeko gazteak dira Wikipedia (%49,6) eta dokumentalak euskaraz (%18,1) askoz gutxiago kontsultatzen dituztenak; zehazki, batezbesteko portzentajearekiko hamar puntuko diferentzia dago bai Wikipedia eta baita dokumentalen kasuan ere. Oarso-Behe Bidasoako nerabeek ere euskarazko bideo tutorialak (%8,4) gutxiago ikusten dituzte. Bestetik, Debagoieneko (%73,6) eta Tolosaldeko (%70,6) gazteak dira Wikipedia euskaraz gehien kontsumitzen dutenak. Halaber, oso nabarmena da Debagoienekoek egiten duten euskarazko dokumentalen kontsumo altua (%45,5), aldea batezbestekoa baino hamazortzi puntu handiagoa da eta eskualde honetan. Antzekoa gertatzen da bideo tutorialen kasuan, Debagoienean (%25,8) zein (%24,7) Tolosaldean ere. Alegia, askoz gehiago ikusten dituztela.

167. grafikoa. Iturri ezberdinen kontsulta euskararen erabileraren arabera

Iturria: Egileak berak egina.

Euskararen erabileraren esparruan identifikatu diren diferentzia esanguratsuenak aztertzerakoan, aurretik ere nabarmendu diren bi joerak errepikatzen dira. Logikoki, euskaraz bizi direnak dira iturriak euskaraz gehien kontsultatzen dituztenak. Gaztelaniaz egunerokotasunean aritzen direnak, berriz, askoz gutxiago. Hala, teknologia euskaraz baliatzen dutenek eta euskaraz bizi diren gazteek askoz gehiago kontsultatzen dute Wikipedia euskaraz (%68,7 eta %68,4), batezbestekotik hamar puntu gora. Horrezaz gain, sarean aurki daitezkeen lan amaitu gehien ikusten dituztenak (%55,3 eta %55,1, hurrenez hurren) ere badira. Egunerokotasunean euskaraz aritzen direnak, beren aldetik, ikasgaiekin lotutako *online* testu edo PDFak gehiago bilatzen dituzte (%63,7) eta hizkuntza honetako foroetan gehiago hartzen dute parte (%36,3). Euskarazko dokumentalei dagokienez, beste behin ere, euskaraz bizi direnak (%36,3) eta teknologia hizkuntza honetan erabiltzen dutenak (%34,4) dira jarraitzaile finenak. Baita euskarazko bideo tutorialak sarrien (%19,9 eta %20, hurrenez hurren) ikusten dituztenak.

Bestetik, euskarazko iturrien kontsumoa arras ezberdina da beste aldean. Kontrakoa. Euskarazko entziklopedia digitala gutxien kontsultatzen dutenak eta sarean aurki daitezkeen euskarazko lan amaituak gutxien bilatzen dituztenak dira teknologia beste hizkuntza batean darabiltenak (%43,2 eta %35,3) eta euskaraz bizi ez direnak (%41,9 eta %34,8). Euskarazko foroetan askoz gutxiago parte hartzen dutenak euskaraz bizi ez direnak (%21,1) dira. Euskarazko ikus-entzunezkoiei dagokienez, dokumentalak

eta bideo tutorialak askoz gutxiago ikusten dituztenak dira euskara ikasketetan erabiltzen ez dutenak (%7 eta %7,5), euskaraz bizi ez direnak (%12,6 eta %7,9) eta teknologia hizkuntza horretan baliatzen ez dutenak (%16,3 eta %8,8).

Oso deigarria den beste kontu bat da Wikipedia euskaraz askoz gutxiago begiratzen dutenak ikastetxetik kanpo euskarazko eskolak jasotzen dituztenak direla (%46,1). Azkenik, gaineratu behar da mutilak (%47,8) eta estatus baxukoak (%41) direla ikasgaiekin lotutako euskarazko *online* testu edo PDFak gutxiago bilatzen dituztenak. Erdi mailako kontrol soziala duten gazteek (%35,5), berriz, gehiago ikusten dituzte euskarazko dokumentalak.

ETORKIZUNA ERAIKIZ
EL **FUTURO** DE GIPUZKOA

